

OLIJ TA'LIM MUASSASALARIDA TA'LIM SIFATINI BOSHQARISHDA INNOVATSION YONDASHUVLARNI TAKOMILLASHTIRISH

Muallif: Dilshodova Dildora Dilshod qizi¹

Affiliyatsiya: Xalqaro Nordik Universiteti 2-bosqich magistranti¹

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15182732>

ANNOTATSIYA

Mazkur maqolada oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatini boshqarishda innovatsion yondashuvlardan foydalanib takomillashtirish masalalari yoritilgan. Unda ta'lim sifatini boshqarishning asosiy tamoyillari, jumladan, ta'limni boshqarish konsyepsiyasi, ta'lim sifatini boshqarishda axborot texnologiyalaridan foydalanish, shuningdek, ta'lim sifatini baholashdagi innovatsion yondashuvlar tadqiq qilingan. Muallif ta'lim sifatini boshqarishga innovatsion yondashuvlar ta'limning yuqori darajasini ta'minlash va raqobatbardosh mutaxassislarni tayyorlash zarurligiga e'tibor qaratgan.

Kalit so'zlar: oliy ta'lim muassasasi, innovatsion yondashuv, texnika, inklyuzivlik, barqarorlik.

KIRISH

Bugungi kunda oliy ta'lim muassasalarida talaba ehtiyojlari, texnologik yutuqlar va global tendensiyalarga moslashish maqsadida boshqaruv tizimida bir qator innovatsion yondashuvlarni qo'llash zaruriyatga aylanmoqda. Oliy ta'limni boshqarishda innovatsion yondashuvlarning ahamiyatini chuqurroq ko'rib chiqamiz.

Birinchidan, talabalar ehtiyojlarini qondirish. Innovatsion boshqaruv yondashuvlari shaxsiylashtirilgan va moslashuvchan o'rganish tajribasini yaratishga yordam beradi. Bunga moslashtirilgan ta'lim texnologiyalari, individual qo'llab-quvvatlash xizmatlari va mikro-hisob ma'lumotlari va raqamli nishonlar kabi muqobil hisobga olish imkoniyatlari kiradi.

Ikkinchidan, raqamli ta'lim muhiti, ya'ni texnika ta'limning ajralmas qismiga aylandi. Oliy ta'lim muassasalari zamonaviy ta'lim texnologiyalari, ta'limni boshqarish tizimlari va virtual o'quv muhitlariga sarmoya kiritish muhim. Shuningdek, ular ta'lim tajribasini yaxshilash uchun sun'iy intellekt, virtual va kengaytirilgan haqiqat kabi rivojlanayotgan texnologiyalarni o'rganish zaruriyati mavjud.

Uchinchidan, globallashtirish oliy ta'limdagi muhim tendensiyadir. Rivojlangan xorijiy davlatlarda o'qish imkoniyati, ko'p madaniyatli tajribalarni taklif qilish va xalqaro aloqalarni o'rnatish uchun xalqaro standartga javob berish. Xorijiy universitetlar va sanoat tashkilotlari bilan hamkorlik talabalar uchun global istiqbolni yaratishga yordam beradi.

Xilma-xillik va inklyuzivlik. Institutda xilma-xillik, tenglik va inklyuzivlikni rag'batlantirish muhim ahamiyatga ega. Innovatsion yondashuvlar qatoriga inklyuziv

3

pedagogikani joriy etish, turli ishga qabul qilish amaliyotlari va har bir talaba o'zini yaxshi kutib oladigan va qo'llab-quvvatlanadigan muhitni yaratish kiradi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Ma'lumotlarga asoslangan qarorlar qabul qilish. Ma'lumotlar tahlili va bashoratli modellashtirish institutda resurslarni taqsimlash, talabalar muvaffaqiyati tashabbuslari va dasturlarni ishlab chiqish bo'yicha ongli qarorlar qabul qilishga yordam beradi. Xavf ostida bo'lgan talabalarni va yaxshilash sohalarini aniqlash uchun ma'lumotlardan foydalangan holda, muassasalar o'zlarining boshqaruv amaliyotlarini yaxshilashlari mumkin.

Moslashuvchan o'quv rejasi va sertifikatlash. Moslashuvchan, modulli o'quv dasturlari va noan'anaviy hisobga olish ma'lumotlarini taklif qilish talabalarga ta'limni o'zlarining aniq martaba maqsadlariga moslashtirishga imkon beradi. Ushbu yondashuv, shuningdek, zamonaviy ishchi kuchida tobora muhim bo'lgan umrbod ta'lim va malaka oshirish imkonini beradi. Barqarorlik va mas'uliyat. Ko'pgina talabalar va manfaatdor tomonlar barqarorlik va ijtimoiy mas'uliyat haqida qayg'uradilar. Oliy ta'lim muassasalari ekologik toza amaliyotlarni qo'llash va barqarorlikni o'quv dasturiga kiritish orqali ushbu sohalarida yetakchilikni namoyish etishlari mumkin. Sifat kafolati. Akademik sifatni ta'minlash muhim ahamiyatga ega. Boshqaruvning innovatsion yondashuvlari ta'lim sifatini saqlab qolish va yaxshilash uchun akkreditatsiyaning muqobil usullarini, natijalarga asoslangan baholashni va doimiy takomillashtirish jarayonlarini o'z ichiga olishi mumkin. Institutlararo hamkorlik. Boshqa muassasalar, sanoat hamkorlari va davlat idoralari bilan hamkorlik qilish resurslarni almashish, qo'shma tadqiqot tashabbuslari va talabalar uchun imkoniyatlarni kengaytirishga olib kelishi mumkin. Bu hamkorliklar o'zaro manfaatli bo'lishi va innovatsiyalarga turtki berishi mumkin. Kasbiy rivojlanish. Professor-o'qituvchilar va xodimlar ta'lim tendensiyalari va texnologiyalaridan xabardor bo'lish uchun doimiy ravishda professional rivojlanishga muhtoj. Professor-o'qituvchilarning kasbiy akmeologik darajaga etishini qo'llab-quvvatlash va innovatsion, kreativ madaniyatini rag'batlantirish ta'lim sifatiga bevosita ta'sir qiladi. Oliy ta'lim muassasalari ta'lim landshaftidagi o'zgarishlarga javob berish uchun tezkor boshqaruv tamoyillarini qabul qilishlari kerak. Bunga inqirozlar yoki o'zgaruvchan ehtiyojlarga javoban tez aylanish qobiliyati kiradi.

MUHOKAMA VA NATIJA

Oliy ta'limni boshqarishda innovatsion yondashuvlar talabalarning o'zgaruvchan talablarini qondirish, texnologiyadan samarali foydalanish va jahon tendensiyalari bilan uyg'un qolish uchun muhim ahamiyatga ega. Ushbu yondashuvlarni o'zlashtirgan muassasalar 21-asrda yuqori sifatli va tegishli ta'limni ta'minlash uchun yaxshiroq pozitsiyaga ega.

Ma'lumotlarga asoslangan qarorlar qabul qilish:

Resurslarni taqsimlash, dasturlarni ishlab chiqish va talabalarni qo'llab-quvvatlash bo'yicha asosli qarorlar qabul qilish uchun ma'lumotlar tahlili va biznes razvedka vositalaridan foydalanish.

Xavf ostida bo'lgan talabalarni aniqlash va ushlab turish darajasini yaxshilash uchun erta aralashish uchun bashoratli tahlillar.

Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim:

Ta'lim jarayonida talabalarning individual ehtiyojlari va ularning qiziqish, layoqat va qobiliyatlarini inobatga olib moslashuvchan o'quv platformalari va sun'iy intellektga asoslangan tizimlarni joriy etish.

Moslashuvchan kurs formatlarini, jumladan, kredit-modul ma'lumotlarini va kompetensiyaga asoslangan ta'limni taklif qilish.

Aralashtirilgan va onlayn ta'lim:

Talabalar uchun kengroq auditoriyani qamrab oladigan va noan'anaviy onlayn va gibril kurs takliflarini kengaytirish.

Tajribalar uchun virtual haqiqat va kengaytirilgan haqiqatni ta'limga kiritish.

O'zgaruvchan sanoat talablari va texnologik yutuqlarga tezda moslasha oladigan o'quv dasturlarini ishlab chiqish.

Talabalarga kerak bo'lganda ko'nikmalarni oshirish va qayta ishlashga imkon beradigan mikro kurslar va stackable hisob ma'lumotlarini taklif qilish.

Talabalar uchun qulay shart-sharoit va imkoniyatlar eshigini ochish: Akademik maslahatlar, bilim, ko'nikmalarni oshirish bo'yicha maslahatlar, sog'lom turmush tarzini qo'llab-quvvatlash va moliyaviy yordamni o'z ichiga olgan keng qamrovli xizmatlarini taqdim etish orqali talabalar muvaffaqiyatini birinchi o'ringa qo'yish. Talabalarga 24/7 yordam berish uchun chatbotlar va sun'iy intellekt vositalaridan foydalanish.

Turli xillik, tenglik va inklyuzivlik tashabbuslari:

Inklyuziv kampus muhitini yaratish va ta'limdagi nomutanosiblikni kamaytirish uchun DEI siyosati va dasturlarini amalga oshirish.

Tajribali xorijiy professor-o'qituvchilar va xodimlarni yollash orqali tajriba almashish.

Institutlararo hamkorlik:

Qo'shma dasturlar, tadqiqot imkoniyatlarini taklif qilish va resurslarni almashish uchun boshqa institutlar, davlat idoralari va sanoat hamkorlari bilan hamkorlik qilish.

Umumiy bilim va tajriba uchun konsortsiumlar va tarmoqlarni rivojlantirish.

Sifat kafolati va akkreditatsiya:

Ta'lim standartlarini saqlab qolish uchun sifatni ta'minlashning qat'iy mexanizmlarini joriy etish.

Muvaffaqiyatga asoslangan baholashlarni o'rganish va ishonchnomaning muqobil usullari.

Barqaror amaliyotlar:

Kampus operatsiyalarida, o'quv dasturlarini ishlab chiqishda va tadqiqot tashabbuslarida

barqarorlik va ekologik mas'uliyatga e'tibor qaratish.

Yashil tashabbuslarni va mas'uliyatli resurslarni boshqarishni targ'ib qilish.

Innovatsiya va tadqiqot:

O'qituvchilar va talabalarni fanlararo tadqiqot va innovatsiyalar bilan shug'ullanishga rag'batlantirish.

Tadqiqot natijalarini tijoratlashtirish va tadbirkorlikni rivojlantirish uchun texnologiyalarni uzatish bo'yicha ofislarni tashkil etish.

Xalqarolashtirish:

Global hamkorlikni kengaytirish, chet elda o'qish imkoniyatlari va madaniyatlararo almashinuv.

Xalqaro talabalar va o'qituvchilarni jalb qilish va qo'llab-quvvatlash.

XULOSA

Ta'lim tendensiyalari va texnologiyalaridan xabardor bo'lish uchun professor-o'qituvchilar va xodimlarning doimiy malakasini oshirishga ustuvor ahamiyat berish. Innovatsiya va tajriba madaniyatini rag'batlantirish. Ushbu yangi yondashuvlar oliy ta'limni boshqarishning o'zgaruvchan manzarasini aks ettiradi, u ko'proq talabalarga yo'naltirilgan, texnologik yo'naltirilgan va zamonaviy dunyo talablariga moslashadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Raximov B.X. Bo'lajak o'qituvchida kasbiy-madaniy munosabatlarning shakllanishi: Ped. fan. nom. dis.avtoreferati. – Toshkent: 2002. – 22 b.
2. Реан А., Рыбалко Е. Проблемы общей акмеологии. –СПб.: Санкт-Петербургский университет, 2002.
3. Роджерс К.Р. Взгляд на психотерапию. Становление человека. – М.: Прогресс, 1994. – 480 с.
4. Safarova R.G. Didactic conditions of forming creative thinking skills in student. International scientific and practical conference "trends of modern science and practice". Ankara, Turkey 2023.
<https://zenodo.org/badge/DOI/10.5281/zenodo.7786879.svg>
5. Safarova R.G. The role of analytical activity in the pedagogical process directed to the formation of creative thinking skills in students. International scientific and practical conference "the time of scientific progress". 2023 Warsaw, (Poland).
<https://zenodo.org/badge/DOI/10.5281/zenodo.7786701.svg>

